

پرتوی از

علیہ السلام

محمد امین

جلد اول

مبانی و روش

محمدی بی شری

سرشناسه:

محمّدی ری شهری، محمّد، ۱۳۲۵ -

عنوان و نام پدیدآور:

پرتوی از تفسیر اهل بیت (علیهم السلام) / محمد محمدی ری شهری، با همکاری پژوهشکده تفسیر اهل بیت (علیهم السلام).

مشخصات نشر:

مشهد: بنیاد پژوهش های اسلامی، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری:

ج.

شابک:

(شابک ج ۱) 9-0351-06-600-978

(شابک دوره) 9-0335-06-600-978

روش فهرست بندی:

فیبا.

یادداشت:

کتابنامه.

موضوع:

تفاسد شیعه -- قرن ۱۴

موضوع:

ران - س. ب.

موضوع:

تفسیر -- و

موضوع:

تفسیر مأثور

شناسه افزوده:

مؤسسه علمی - فرهنگی دارالاحیاء، پژوهشکده تفسیر اهل بیت (علیهم السلام).

شناسه افزوده:

بنیاد پژوهش های اسلامی

رده بندی دیویی:

۲۹۷ / ۱۷۹

رده بندی کنگره:

BP 98 / م ۳ پ ۴ ۱۳۹۸

شماره کتاب شناسی ملی:

۵۶۳۶۲۵۴

پرتوی از تفسیر اهل بیت (علیهم السلام) (مبانی و روش) / ج ۱

محمد محمدی ری شهری

همکار: عبد الهادی مسعودی

بازبینی و پیگیری: محسن عطاءاله

مصدوریابی: علی رضا نظری خرم

تهیه: پژوهشکده تفسیر اهل بیت (علیهم السلام) (گروه تفسیر روایی) / ۱۲

ویراستار: محمد باقری زاده اشعری

نمونه خوا: علینقی پارسانیا، محمود سپاسی، سید هاشم شهرستانی، محمدعلی دباغی

طراح جلد: حسن رزاندی

صفحه آرا: مهدی خوش رختار

ناشر: بنیاد پژوهش‌های علمی

چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸

شمارگان: ۲۰۰ نسخه، وزیری

قیمت: ۵۲۰۰۰۰ ریال

بنیاد پژوهش‌های اسلامی، مشهد: صندوق پستی ۹۱۷۳۵-۳۶۶

تلفن و دورنگار واحد فروش بنیاد پژوهش‌های اسلامی: ۳۲۲۳۰۸۰۳

فروشگاه‌های کتاب بنیاد پژوهش‌های اسلامی، مشهد: ۳۲۲۳۳۹۲۳

قم: میدان شهداء، خیابان معلم، پلاک ۱۲۵ نمایشگاه دائمی علوم حدیث ۰۲۵-۳۷۷۴۰۵۴۵

فروشگاه شماره ۳: تهران، شهر ری، حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام) درب شرقی ۰۲۱-۵۵۹۵۲۸۶۲

فروشگاه شماره ۴: تهران، شهر ری، حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام) درب جنوبی ۰۲۱-۵۱۲۲۴۴۹۳

فروشگاه شماره ۵: تهران، شهر ری، حرم حضرت عبدالعظیم حسنی (علیه السلام) بازار قدیم ۰۲۱-۵۵۹۳۰۹۹۹

www.islamic-rf.ir info@islamic-rf.ir

http://darolhadith.ir

فهرست اجمالی

۷		سخن ناشر
۹		پیش‌گفتار
۱۱		مقدمه
۱۳		گفتار یکم: جایگاه قرن در هفت دینی
۳۱		گفتار دوم: روش‌ها و گرایش‌ها در کلیه تفاسیر
۴۱		گفتار سوم: تفسیر روایی جامع و جانی
۴۹		گفتار چهارم: جایگاه سنت در تفسیر
۶۵		گفتار پنجم: اعتبار روایات تفسیری
۷۷		گفتار ششم: کارآمدی روایات ضعیف السند
۱۰۵		گفتار هفتم: گستره، گونه و کارکردهای روایات تفسیری
۱۲۹		گفتار هشتم: تأویل، جزئی و تطبیق
۱۶۳		گفتار نهم: آسیب‌های روایات تفسیری
۱۶۷		گفتار دهم: روش و فرایند تفسیر حاضر
۲۵۳		فهرست منابع و مآخذ
۲۶۷		فهرست تفصیلی

پیش‌گفتار

قرآن کریم، کامل‌ترین، آخرین و جامع‌ترین کتاب آسمانی است. بهترین رهنمودهای پدیدآورنده جهان هستی، برای رشد و بالندگی انسان، در این کتاب آمده و جامع‌ترین دستورهای الهی برای ساختن جامعه نمونه انسانی، در دل آیات آن، جای گرفته‌اند؛ رهنمودها و دستورهایی که پیامبر خدا ﷺ و اهل بیت گرامی‌اش، بهترین عامل و شایسته‌ترین شارح آنها هستند؛ عالمانی به سوره‌ها، عنایت و عصمت الهی که گفتارشان، تفسیر و تبیین قرآن و کردارشان، برگرفته از این سوره‌ها است.

از این مفسران بزرگ و امرا زکاتان قرآن، میراثی گران‌بها در زمینه تفسیر قرآن بر جای مانده است و تا کنون کتاب‌های بسیاری در گردآوری آن نگارش یافته‌اند؛ ولی باید پذیرفت که آموزه‌های اهل بیت علیهم‌السلام در تفسیر قرآن، هنوز به شایستگی، شناخته نشده‌اند و از آنها بهره‌برداری نگردیده است.

بررسی اجمالی میراث تفسیری اهل بیت علیهم‌السلام نشان می‌دهد که آنچه تا کنون در منابع تفسیری از آموزه‌های آنان آمده، تنها بخشی از این میراث گران‌بهاست. هنوز در میان نوشته‌های تفسیری، جای «تفسیر جامع روایی» خالی است زیرا تنها گردآوری شماری از روایات در ذیل آیات قرآن را بدون جستجوی فراگیر و ارزیابی لازم، نمی‌توان تفسیر جامع روایی نامید. به نظر می‌رسد در چنین تفسیری باید این ویژگی‌های مهم وجود داشته باشند:

۱. توجه به آموزه‌ها و روش اهل بیت علیهم‌السلام؛
۲. ارزیابی روایات استفاده و استناد شده؛
۳. بهره‌گیری از انواع روایات تفسیری، از جمله روایاتی که به آیه‌ای خاص، اشاره ندارند. افزون بر این ویژگی‌ها، لازم است پیش از ارائه چنین تفسیری از قرآن، روش کار و امتیازهای این تفسیر در سنجش با دیگر تفاسیر تبیین گردد. این نکات در ده گفتار

پیش رو بیان خواهد شد. هر چند آنچه در فرجام کار، نصیب ما می شود، تنها پرتوی از تفسیر گران قدر اهل بیت (ع) است.

در این جا بر خود لازم می دانم از کسانی که چه در جامه پژوهش و چه در کسوت نشر، در تحقق این خدمت دینی، کوشیده اند، تشکر کنم، بویژه فاضل ارجمند آقای عبد الهادی مسعودی، رئیس پژوهشکده تفسیر اهل بیت (ع) - که افزون بر مدیریت و ارزیابی کار، تکمیل و تنظیم مبانی و روش پژوهش را نیز به عهده داشتند - و ناقد گران قدر این مجموعه، جناب آقای سید محمد کاظم طباطبایی، رئیس پژوهشکده علوم و معارف حدیث و محقق گرامی آقای سید رسول موسوی، مدیر گروه تفسیر جامع روایی پژوهشکده تفسیر و تفسیرکار عزیزشان جناب آقای محسن عطاء اله.

همچنین از بزرگواران و همکاران علمی و فرهنگی وابسته به آستان قدس رضوی و نمایندگی فعال و پویای آن در قم صمیمانه تشکر می کنم که چاپ و نشر این اثر را به عهده گرفتند. امید است که همکاری های علمی و فرهنگی مبارک مراکز و مؤسسه هایی با اهداف مشترک، سستی حسنه و زمینه ای برای هم افزایی و ارتقای فعالیت های همسو گردد.

در این شب نورانی که شب نزول قرآن و شب فیایی فرشتگان به محضر امام زمان - روحی له الفداء - است، در جوار مضجع منور، اللهم الحجاج علی بن موسی الرضا - علیه آلاف التحية والثناء - از خداوند منان، عاجزانه مسئلت دارم به همه این عزیزان و همکاران گرامی شان، پاداشی در خور فضل خود عنایت فرماید. ما را در صف خادمان قرآن و اهل بیت (ع) محشور فرماید، و از حضرت بقیة الله الاعظم (ع) راحنا فداء - تقاضا دارم ما را مشمول ادعیه زاکیه خود فرماید. امیدوارم به برکت دعا و دعاگران بزرگوار، خدمت گزاران پژوهشکده تفسیر و بنیاد پژوهش های اسلامی، توفیق ادامه راه و تکمیل نشر این اثر را داشته باشند.

محمد محمّدی ری شهری

۱۸ تیر ۱۳۹۴

۲۳ رمضان المبارک ۱۴۳۶